

Årsmøde 2014, Hjortevildtgruppen Fyn, referat.

Afholdt den 20. marts 2014, Centrovic Vissenbjerg.

Årsberetning.

Kurt Nissen havde kort inden årsmødet trukket sig som formand. Jægerforbundet udpegning af ny formand ville først ske i starten af april, hvorfor Hjortevildtgruppen Fyn havde besluttet at lade Ditlev Berner aflægge årsberetning.

Følgende er årsberetning fra Ditlev Berner på vegne af Hjortevildtgruppen Fyn:

Det er nu 6. gang, at vi afholder årsmøde for Hjortevildtgruppen Fyn. Hvis man kort skal sammenfatte 2013, må man sige at der har været en øgning af dådyr bestanden på hele Fyn.

Aktiviteten i Hjortevildtgruppen Fyn har været på linje med tidligere år, hvor vi afholdt 1-2 møder og en temadag. På møderne har vi bl.a. forholdt os til det lokale ønske om særfredning på Ærø, som vi har tilsluttet, da det er et lokalt initiativ.

Desværre har vi ikke haft kræfter til at arbejde videre med den fælles internetportal, som vi talte om på sidste årsmøde. Men vi skal jo også have mål for de kommende år og vi vil gøre hvad vi kan for at få skabt en holdbar udgave.

Efterhånden er dåvildt blevet en fast bestandsdel af vores klovbærende vildt i området og noget, som jeg tror alle jægere har et forhold til enten gennem jagt lokalt eller gennem debatter om hvorledes vi skal forholde os til vildtarten.

De første skridt til en aktiv forvaltning blev taget for 10 år siden med oprettelsen af det første hjortelav. Siden er der kommet adskillige nye og vi er nu oppe på 9 lav med Ærø, som nu er i gang.

Det er et flot stykke arbejde, som ikke kan lade sig gøre uden en lang række lokale ildsjæle, der arbejder for, at vi jægere kan beholde retten til selv at forvalte bestanden af stort hjortevildt. Men det er også et arbejde, der kræver masser af dialog. Ikke kun lokalt mellem jægere, jagtforeninger, hjortelav. Men også hjortelav i mellem og i forhold til hjortevildtgruppen Fyn.

For det er kun gennem dialog, at vi sammen kan skabe en fælles forståelse for og holdning til hvordan vi skal forvalte en vildtart, som både kan være til glæde og til besvær. Det er et spørgsmål om, at vi hele tiden holder tungen lige i munden og finder den balance, der er i mellem

1. jægerens interesse for at kunne se og jage dåvildt af en given kvalitet
2. jordbrugets behov for at kunne drive en rentabel produktion
3. befolkningens syn på dåvildt, når de ser dem i skovene, i deres haver, på en væg eller på tallerkenen.
4. Lodsejeres ønske om at udleje jagt.

I den øvelse er det vigtigt, at vi er beviste om, at vi som jægere er dem, der har ansvaret for, at den kabale går op, så vi ikke kommer i en situation, hvor politikere eller andre går ind og overtaget opgaven.

Som skrækeksempel kan jeg nævne Skotland, hvor regeringen har vedtaget af halvdelen af landets Kronvildtsbestand skal bortskydes af den enkle grund, at der er blevet for mange dyr. 2 mio skal ned til 1 mio. dyr. Der er ligefrem afsat penge til at ansætte "skadedyrsbekæmpere" som lovpligtigt skal "bortskyde" halvdelen af bestanden, og jagt på kronvildt i Skotland bærer nok ikke samme adelsmærke, som det gjorde tidligere. Den situation kan vi undgå gennem en fælles frivillig forvaltning, som den vi har her på Fyn mm.

Det er her vores model skal vise sin styrke. Frivillige forvaltninger, hvor man har mulighed for hurtige justeringer, der ikke skal afvente en større rapport efterfulgt af ufleksibel lovgivning. Det er derfor det er vigtigt at vi i lavene forsøger at fastholde frivillighed og dialog også selvom vi en dag skulle komme til det punkt, hvor alle er enige om, at vi har en bæredygtig bestand, der forvaltes korrekt.

I dette "spil" må vi erkende, at med frivillighed kan enkelte lodsejere eller jægere gøre som de vil. Det kan opleves som rigtigt provokerende, når noget af gevinsten ved en stor fælles indsats fra flertallet bliver høstet af enkelte outsiders. Omvendt må vi også acceptere, at flertallets ønske om en bestand af dåvildt, kan medføre større eller mindre omkostninger for mindretallet.

Disse små(?) ubalancer – eller hvad man nu skal kalde dem – kommer vi aldrig til livs. Men så længe, at dåvildtforvaltningen lykkes på de store linjer – altså at den vokser i område, holdes på status quo eller bestanden af store hjorte er fornuftig – så skal vi holde fokus på, at vores mission lykkes. Og huske at fortælle det tydeligt – samtidig med at vi lytter til de udfordringer der altid vil dukke op.

Hvorfor siger jeg nu det?

Som I nok ved, har der været en del polemik omkring Sydvestfyns og Svendborg Hjortelaug. Senest har formanden for Svendborg Hjortelaug trukket sig. Og som jeg oplever det, har dette også været medvirkende til den kritik, som fik formanden for hjortevildtgruppen Fyn til at trække sig.

Det er rigtig ærgerligt, at sådanne forhold skal præge de forsamlinger, som tilsammen har gjort og stadig gør en stor indsats for dåvildtforvaltningen. Og som vi har succes med. For som I vil se om lidt, så går det stadig fremad for dåvildtbestanden og vi skal til at flytte vores fokus fra opbygning til vedligehold. Det er også årsagen til, at vi har inviteret aftens 2 indlægsholdere, som jeg er glæder mig meget til at høre. Og jeg er sikker på, at I der er mødt op i aften, vil blive inspireret til at se forvaltningen fra nye vinkler og bringe disse ideer og erfaringer med hjem til jeres bagland, så vi kan løfte opgaven i fællesskab.

Når jeg siger det med sikkerhed, skyldes det ikke mindst oplevelsen af stemningen efter afholdelsen af vores temadag i januar, hvor bl.a. Mads Flinterup fra jægerforbundet fortalte om hvordan vi kan opgøre vores bestand af dåvildt. Umiddelbart var det min forventning, at han ville give os nogle optællingsmetoder, så vi kunne få et bedre billede af vores bestande. Det gjorde han – men på en noget anden måde end, jeg havde forventet. Og det var mit klare indtryk, at mange af jer, der deltog, gik derfra med et nyt syn på hvordan vi skal forholde os til dåvildtbestanden.

I korte træk og noget forsimplet var budskabet fra MF: Det er ikke antallet i sig selv – altså kvantiteten. Derimod er det kvaliteten.

Nærmere bestemt er kvaliteten:

Hvor gamle dyr, hvilken sammensætning, hvordan påvirker det omgivelser og ikke mindst hvilken nytte gør bestanden.

Spørgsmål som på forhånd kræver, at man har besluttet sig for målet med bestanden. Og i den forbindelse kan man jo stille sig selv spørgsmålet om en stor bestand er lig med store jagtoplevelser. Hvor mange af jer husker fasan nr. 10 eller 25 i løbet af en sæson? Og hvor mange af jer husker den ene høje fasankok, som man nåede at nedlægge det år. Svaret er selvfølgelig ikke entydigt og afhænger af det mål, man har med jagten. Men det siger noget om, at vi skal huske, at jagtformer er forskellige og værdien af dem ikke kan gøres op i antal.

Hvor mange store hjorte bliver der skudt på Langeland – selvom antallet af dåvildt er meget stort? Og hvordan passer det med de ønsker, som de forskellige interessenter (jægere, jordbrugere, haveejere etc.), har til bestanden?

Vi havde møde i Sydvestfyns Hjortelav i går. Og det var tydeligt, at vores debat om antallet ikke havde samme form som tidligere år. Det var mere spørgsmål om, er der for mange dyr i det og det område, hvorfor er de væk i det og det området, vi synes der er en overvægt af hundyr i det område – etc.

Nu har jeg ikke oplevet årsmøderne i de andre lav. Men den stemning, der var efter temadagen på Sollerup, gør, at jeg tror at I har samme modtagelighed for nye budskaber, som det MF kom med på temadagen. Og det er jo det, der gør, at vi når så langt som vi gør med vores frivillige forvaltning.

Og når det samtidig bliver fulgt op af møder mellem hjortelav om hvorledes man i fremtiden skal forvalte dåvildtet i fællesskab, ja så er det jo ikke til at få armene ned. Man kan vel sige, at ringen er sluttet. Dialogen har vundet og skabt gensidig respekt, der langsomt fører os hen til en (nogenlunde) fælles holdning til forvaltningen af dåvildtet.

Til slut skal der lyde en stor tak til Lars Erlandsen Brun, Hjortevildtgruppen, resten af hjortevildtgruppen og alle lav.

Efterfølgende debat:

Kristian Spodsbjerg spurgte om Hjortevildtgruppen havde overvejet fælles regler (frivillige forvaltning) for hele Fyn. Spurgte samtidig til en fælles portal til hjemmesider m.m.

Ditlev Berner svarede, at dette havde været drøftet i hjortevildtgruppen. Kun en nogenlunde ens og forklarlig forvaltning kan forsvares. Hjortevildtgruppen har derfor en nogenlunde ens forvaltning i laugene som mål, hvilket i vid udstrækning er lykkedes. Hjortevildtgruppen ser pt. ikke grund til beslutning om fælles forvaltning gældende for hele Fyn.

Kaj Refslund fandt den lokale forankring vigtig.

Anders Cederfeldt nævnte koordinerende møder mellem hjortelaugene som et middel til sammenhæng i forvaltningen.

N. P. Johansen mente at fælles og ens forvaltning for hele Fyn måtte være målet på den lange bane.

Kim Bennedsen spurgte til bæreevnen – hvor meget dåvildt der kunne stå på Fyn? Ved fortsat udvikling af bestanden kan jægerne få travlt med forvaltningen.

Flere pegede på at det vil være svært at fastsætte et antal. Fokus skal være på en bæredygtig sammensætning, en sund bestand og en bestand i balance med øvrige interesser.

Henrik Bertelsen bemærkede, at Vildtforvaltningsrådet ser mange forskellige indstillinger om særfredninger. Det er vigtigt med en debat om fælles mål for bestandene.

Ditlev Berner bemærkede, at der skal være fokus på den fælles forvaltning. Forskelligheder skal håndteres.

Knud Rughave opfordrede til ikke at underkende den lokale forankring, hvor formidling og viden er vigtig.

Niels Christian Johansen pegede på smidigheden ved den frivillige forvaltning.

Ole Kieler Nielsen så særfredning som uundværlig på Langeland.

Steen Larsen spurgte til omfanget af markskader på Langeland. Henviste til problematisk afskydning af bestanden – at der ikke bliver skudt nok dåer og kalve.

Hans Jakob Clausen kunne konstatere markskadeproblematikker på Langeland – som til en vis grad kompenseres ved jagtudleje.

Opgørelse af bestande.

Ditlev Berner præsenterede bestandstal. Tallene er indhentet via hjortelavene.

Dåvildtbestand på Fyn, 2009 til primo 2014.

Område	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Assens	10	22	101	200	350	375
Kerteminde	35	49	220	450	330	440
Langeland	1200	1550	1400	2200	2500	2650
Middelfart	50	400	437	600	500	560
Nordfyn	240	318	566	500	600	550
Nyborg	135	129	115	500	200	200
Svendborg	40	130	366	300	401	300
Sydvestfyn	187	350	618	720	875	1000
Midtfyn	400	400	400	500	500	400
Tåsinge	120	120	120	150	175	125
Ærø					100	125
I alt	2417	3468	4343	6120	6551	6725
Index	100	143	180	253	271	278
Årlig stigning		43 %	25 %	40 %	7 %	3 %

En overvejende del af deltagerne fandt bestandstallene konservativt vurderet. Den reelle bestand er formentligt større i flere af områderne.

Der var enighed om vanskelighederne ved tællinger. Det er bedste skøn. Der var enighed om fokus på forvaltning med fokus på sammensætning på køn og alder, samt forvaltning i balance med de forskellige interesser.

Baseret på Schweissekretariats oplysninger fremvist Ditlev Berner oplysninger om eftersøgninger af dåvildt efter jagt i sæsonen 2013-2014 og efter påkørsler 1. april til 31. december 2014.

Kommune	Jagt	Trafik
Assens	2	1
Faaborg-Midtfyn	29	11
Langeland	38	17
Middelfart	4	4
Nordfyn	2	8
Nyborg	40	10
Svendborg	23	8
Ukendt		15
I alt	138	74

Lars Erlandsen Brun opfordrede til opmærksomhed ved afgivelse af skud til dåvildt – herunder brug af schweisshundekorpset.

Hjortevildtet set fra stalddøren, v. Henrik Bertelsen, Landbrug & Fødevarer, medlem af Vildtforvaltningsrådet og den nationale hjortevildtgruppe.

Henrik Bertelsen startede med at konstatere, at hjortevildtet visse steder nu kaldes lortevildt.

Bestandene af især kronvildt er blevet for store nogle steder – med en række negative økonomiske og driftsmæssige konsekvenser for landbruget. Der kan konstateres store forskelle i jordbrugernes tolerance overfor hjortevildt. Den valgte linje på Fyn – med frivillighed og balance – er vigtig. Lovgivningen har fået for meget vægt i forvaltningen, hvilket ikke var tiltænkt ved etableringen af hjortevildtgrupperne.

Opbygningsfasen (pt. situationen på Fyn) og reduktionsfasen er 2 forskellige forvaltningsopgaver. Nogle steder ønsker landbrugere lovgivning med påbud om reduktion af bestandene.

En national forvaltningsplan for dåvildt og kronvildt er ikke en gangbar løsning. Forvaltningen sker bedst gennem regionale og lokale forvaltningsplaner. Men det har vist sig vanskeligt for hjortevildtgrupperne at løse markskadeproblematikker gennem forvaltning. Der er generelt ikke interesse og fokus nok på afskydning af produktionsapparatet. Der er for stor interesse på afskydning af hjorte, hvorfor der ikke bliver skudt nok hundyr og kalve.

Så gerne flere aflastningsmarker – og ændrede regler – idet der for nuværende er konsekvenser i forhold til enkeltbetaling og gødningsregnskaber. Så gerne muligheder for tilskudsordninger. Hellere tilskudsordninger fremfor erstatningsordninger. Så gerne fodermarker og uforstyrrede arealer i skove.

Angående jagttider så Henrik Bertelsen gerne større afskydning på hundyr fremfor hjorte. Så også gerne videre rammer for regulering af kron- og dåvildt.

Henrik Bertelsen kunne konstatere, at de største problemer findes i områder, hvor der ikke er dialog om forvaltningen.

Fællesjagter på dåvildt. Eigil Thomsen, Hjortelaug Als.

Eigil Thomsen præsenterede sig selv som landmand, formand for en jagtforening og koordinator i Hjortelaug Als. Fra Hjortelaug Als deltog endvidere Aage Andersen.

På baggrund af særfredning voksede bestanden af dåvildt på Als på 10 år fra 15-20 dyr til 500-600 dyr. Bestanden medførte en række problemer med uvane dyr i haver, markskader m.m. Hovedparten af dyrene opholdte sig i og omkring Nørreskoven – ejet af Naturstyrelsen.

I 2011 blev der ekstraordinært indført 14 dages jagttid i og omkring Nørreskoven. Med henblik på at løse problemstillingerne opfordrede Naturstyrelsen JFK Sønderborg til at arbejde for en fællesjagt på dåvildt. JFK Sønderborg arbejdede endvidere i etableringen af et hjortelaug på Als.

Hjortelaug Als fik opgaven med at planlægge en fællesjagt på dåvildt. Hjortelaug tog kontakt til alle lodsejere langs Nørreskoven. I september afholdte hjortelaug et lodsejermøde om fællesjagten (husk mailadresser – det letter det efterfølgende arbejde!). Der blev udarbejdet en fælles parole for jagten med åbning på kalve, dåer og spidshjorte. Om muligt skulle der prioriteres afskydning af dåer med øremærker, uvane dyr og kalv før då. Der blev udarbejdet et kort med placeringer af skydestiger i og udenfor Nørreskoven. Placeringer af stiger i og udenfor Nørreskoven blev koordineret. I forbindelser med fællesjagten gav Naturstyrelsen tilladelser til opsætning af skydestiger i skel til Nørreskoven (skudafgivelse væk fra skoven). Ved jagten i november 2011 blev der nedlagt i alt 58 stk. dåvildt, heraf 22 i Nørreskoven og 36 på tilstødende arealer. Den følgende uge efter jagten var dåvildtets adfærd tydeligt påvirket af jagten.

Ved fællesjagten i 2012 var udbyttet 28 stykker, heraf 19 i skoven og 9 på tilstødende arealer. Ved fællesjagten i 2013 var udbyttet 21 dyr, heraf 14 i Nørreskoven og 7 på tilstødende arealer. Dåvildtet havde tydeligt ændret adfærd som følge af jagterne, hvilket medførte udfordringer i forhold til jagterne.

Der afholdes ikke fælles parole for deltagerne i og udenfor skoven. Naturstyrelsen Sønderjylland afholder parole for deltagerne i skoven. Der afholdes fælles parade, hvor JFK sælger pølser og drikkevarer m.m. Den fælles parade er en vigtig social begivenhed.

Der er en række fordele ved fællesjagter. Det er en god måde til at reducere produktionsapparatet. Der er fordele ved en kort og intensiv jagt med efterfølgende ro for vildtet – minimal forstyrrelse. Det giver anledning til snak og dialog på kryds og tværs af skel. Der er brud mange barrierer som følge af fællesjagterne.

Ulempen er behovet for tidlig planlægning, hvor der ikke kan tages hensyn til vejrliget – og vejrligets betydning for afholdelsen af jagten.

I forbindelse med fællesjagter skal man være opmærksom på følgende: Ingen ejer vildtet før det er skudt. Der skal skydes af produktionsapparatet hvor de står. Fællesjagter skal være koncentreret om reduktion af produktionsapparatet – altså dåer og kalve. Jagt på dåvildt er et økonomisk aktiv, men det må ikke være et problem, at naboer skyder en då eller en kalv. Det kan være en fordel af drive i flere nærliggende skove samtidig.

Als er af hjortelaugget opdelt i flere delområder. Der er tendens til at dåvildtet spreder sig ud til flere delområder. Aage Andersen præsenterede laugets hjemmeside og kort over lokaliteter for nedlagte dyr.

Initiativer omkring fællesjagter på dåvildt er en oplagt opgave for JFK og hjortelaug .

Efterfølgende debat.

Henrik Nielsen kunne se nogle udfordringer knyttet til økonomien ved jagt. Opfattede situationen på Als som et eksempel på ikke at vende for længe med afskydning.

Ditlev Berner fremhævede fællesjagter som en god markedsføring af jagten – med gode sociale aspekter. Dåvildtforvaltningen på Fyn er i en opstartsfasen – med ønske om vækst og spredning i bestandene. Dette kan være en udfordring i forhold til fællesjagter. Tovholderrollen er vigtig. Der kan startes i mindre områder med behov for kontrol af væksten i bestandene.

Eventuelt.

Henrik Nielsen opfordrede til stor opmærksomhed ved skudafgivelse til dåvildt. Det kan være svært at bedømme skudtegn. Opfordrede til brug af schweisskorpset.

Ditlev Berner takkede Henrik Bertelsen, Eigil Thomsen og Aage Andersen for gode og spændende indlæg. Takkede forsamlingen for fremmødet og et møde med god dialog.